

Kans op artistieke creativiteitsontwikkeling voor ieder kind

Aanvraag Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit
2021-2024

Penvoerder:
Stichting Cultuurstation

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	pagina 3
2.	Inleiding	pagina 5
3.	Reflectie	pagina 6
4.	Activiteiten 2021-2024	pagina 8
5.	Samenwerkingsverbanden	pagina 17
6.	Monitoring en evaluatie	pagina 19
7.	Planning	pagina 20

Samenvatting

1.

De Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit wil de kwaliteit van cultuureducatie en de verankering daarvan in het onderwijs bevorderen. Onder meer door samenwerking van het onderwijs met de culturele sector. Om deze doelstelling te bereiken in de periode 2021-2024, zet CultuurStation het beleid van de afgelopen 2 periodes voort en maken we gebruik van de reeds opgezette infrastructuur. We richten ons daarbij op 3 projectdoelen.

1. Vergroten van kansengelijkheid

In de periode 2017-2021 hebben onze coaches succesvol als bemiddelaar binnen de BIS-Eindhoven met een toenemend aantal scholen gewerkt. We zetten in 2021-2024 in op het vergroten van kansengelijkheid door scholen uit de zogenaamde achterstandsgebieden, speciaal onderwijs en internationale scholen intensief te ondersteunen.

Dat doen we op drie manieren. Door intensieve begeleiding. Door samen met de instellingen te zorgen voor aantrekkelijke diversiteit in een aanbod dat aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en waarmee zij zich kunnen identificeren. En door uitvoerders in te zetten die weten hoe ze deze doelgroep het beste kunnen bereiken. We werken samen met de Lokale Educatieve Agenda vanuit het speerpunt Kansengelijkheid, om een verbinding te maken met o.a. de verlengde schooldag. Het doel is om de kloof tussen leerlingen te dichten en alle kinderen/jongeren in staat te stellen hun talenten te ontplooiën. Zo realiseren we gelijke toegang tot cultuur, voor alle leerlingen in Eindhoven. Onze ambitie is om 56 van de 63 scholen te bereiken; dat is 90%. Er zullen scholen blijven die zelf een programma realiseren buiten Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK), passen bij hun ambitie.

Vanuit het vergroten van kansengelijkheid staan we ook open voor scholen uit de randgemeenten van Eindhoven waar een culturele infrastructuur ontbreekt. Hiervoor maken we afspraken en werken we samen met BrabantStad.

Bij het vergroten van kansengelijkheid onderscheiden we twee sporen:

Spoor 1 bevat de scholen die vanuit hun visie en ambitie cultuureducatie willen verankeren binnen hun lesprogramma's en daarvoor CmK inzetten.

Zowel voor de ontwikkeling van de leerlingen, als voor de professionalisering van het team.

Spoor 2 bevat scholen die cultuuronderwijs niet structureel hebben opgenomen in hun lesprogramma. We geven ze expliciet de kans om op een laagdrempelige manier in te stappen in CmK 3. We ontzorgen de leerkrachten door een multidisciplinair en divers basisprogramma. Door intensieve begeleiding willen we uiteindelijk bereiken dat een duidelijke visie en ambitie ontstaan, waardoor we meer op maat kunnen gaan werken.

We hebben twee programmaliijnen:

Cultuurtraject-basis is een vast programma met een diversiteit in aanbod van instellingen voor scholen die cultuureducatie nog niet hebben geïmplementeerd en laagdrempelig willen instappen. Het biedt mogelijkheden voor de talentontwikkeling van de leerling en een kennismaking met het culturele veld in Eindhoven.

Cultuurtraject-op-maat is voor deelnemende scholen die vanuit hun eigen ambitie en visie een activiteitenplan maken, daarvoor samenwerken met een of meer culturele partners en willen werken aan professionalisering van het team. Natuurlijk kunnen ook startende scholen vertrekken vanuit hun eigen ambitie en een Cultuurtraject-op-maat ingaan.

2. Borging en kwaliteitsverbetering van cultuureducatie in het onderwijs

In Eindhoven werken we vanaf 2013 aan borging en kwaliteitsverbetering van cultuureducatie. We bedienen scholen al jaren op maat en sluiten zo goed mogelijk aan op hun vragen. Een intensieve samenwerking tussen instellingen en school, ook op inhoudelijk vlak, stimuleert de kwaliteitsverbetering. Kwaliteitsverbetering vindt ook plaats door duidelijke eisen te stellen aan de kwaliteit van de activiteiten en docenten. Samen met het culturele veld realiseren we hiervoor in 2021 een kwaliteitskader. Een ander houvast bieden de schoolaccounts, waar een instelling de status van een school kan vinden en haar totale activiteitenplan. Instellingen zelf nemen initiatieven om multidisciplinair samen te werken op scholen, waardoor culturele samenhang voor de leerlingen duidelijk wordt.

Borging vindt plaats door implementatie van de leerlijnen van elke kunstdiscipline uit de Culturele Ladekast en procesgerichte didactiek waarin we de artistieke creativiteitsontwikkeling stimuleren, vaak in samenhang met een onderwijsconcept. Het gaat meer om het creatief proces van elke leerling dan om leerstof of eindproduct. De inzet op dat creatieve proces is vaak verbonden met vakkenintegratie.

3. Professionalisering en kennisdeling

We stimuleren de professionalisering van leerkrachten, culturele partners en penvoerders. We zetten hiervoor een Leerplein op. Op het Leerplein komen alle trainings- en ontwikkelingsmogelijkheden samen, in verschillende soorten professionaliseringstrajecten waarin deelnemers mede voor de input zorgen. Door samen te werken met BrabantStad creëren we ook provinciaal dergelijke professionaliseringsplekken. We zoeken samen met de FHKE (PABO) in Eindhoven verdere samenwerkingsmogelijkheden, naast de ICC-training en onze bijdragen aan de minor Cultuureducatie. Een wezenlijk kenmerk van het Leerplein is kennisdeling en het bestaan van kennisgroepen. Het is een vorm van leren met elkaar, om met ieders gelijkwaardige inbreng te komen tot gemeenschappelijke en gedeelde leer- en/of werkuitkomsten. Zo willen we bijvoorbeeld een lokale kennisgroep culturele instellingen inrichten en provinciaal een kennisgroep rondom de implementatie van Curriculum.nu. en de versmelting van de Culturele Ladekast en Cultuur Loper.

Naast deze projectdoelen hebben we in de loop van de periode CmK 3 aandacht voor een vierde, additioneel doel: de artistieke creativiteitsontwikkeling van vmbo-leerlingen. We werken daarvoor samen met BrabantStad.

Natuurlijk gaan we door met monitoring en evaluatiegesprekken. Daarnaast gaan we werken met EVI 2.0 als monitoring- en zelfevaluatie-instrument op het gebied van cultuureducatie voor scholen.

Inleiding

2.

CultuurStation is sinds 2013 penvoerder van CmK. Wij zetten ons in om cultuureducatie te verankeren in het onderwijs, in samenwerking met het culturele veld. Door alle corona-perikelen konden we in het voorjaar van 2020 niet uitvoeren wat we zouden willen. Gelukkig hebben we toestemming gekregen om CmK 2 door te laten lopen tot 1 juli 2021. We starten dan met CmK 3 in het schooljaar 2021-2022 en dienen hierbij het verzoek in om hiermee te mogen doorgaan tot 1 juli 2025.

Sinds 2017 is de stichting CultuurStation opgenomen in de BIS van Eindhoven, als bemiddelaar tussen onderwijs en culturele veld. We hebben 3 coaches die zich richten op het primair onderwijs, 1 coach voor het voortgezet onderwijs en 1 coach voor de culturele sector. We hebben in meer of mindere mate contact met 90% van de po-scholen en 80% van de vo-scholen. De coaches maken met veel scholen op basis van hun visie en ambitie een activiteitenplan dat elk jaar wordt geëvalueerd. In dat plan verbinden we de scholen met de aanbieders. De deelname aan CmK is daarin een van de mogelijkheden die we de komende periode stimuleren. De regeling geeft scholen en instellingen immers structureel mogelijkheden om met een aardig budget samen te werken en cultuureducatie te verankeren en te professionaliseren. Op termijn kunnen we ook de curriculumvernieuwing geleidelijk een plaats geven.

Afbakening project

Zoals gezegd past CmK naadloos in onze opdracht om in Eindhoven de talentontwikkeling en creativiteit van alle leerlingen te stimuleren en te bemiddelen tussen onderwijs en de culturele sector. Ook instellingen binnen de BIS zijn verplicht cultuureducatie op te nemen in hun plannen. CmK vraagt van alle aanbieders een programma op maat of activiteiten, specifiek voor CmK, naast andere activiteiten die aanbieders ontwikkelen. Onze coaches brengen samen met een school via een schoolaccount op de site in beeld wat het gehele activiteitenplan is. CmK is daar een onderdeel van, naast bijvoorbeeld Museumschatjes en de invulling van Werkdrukgeden. Onze coaches bespreken met de school de samenhang en uitvoering. Onze inspanningen vanuit onze BIS-functie zijn dus gericht op gesprekken en begeleiding en worden niet betaald uit het budget van CmK 3. We zetten de coördinatiekosten op 8% in plaats van de toegestane 10% van de activiteitenkosten.

Reflectie

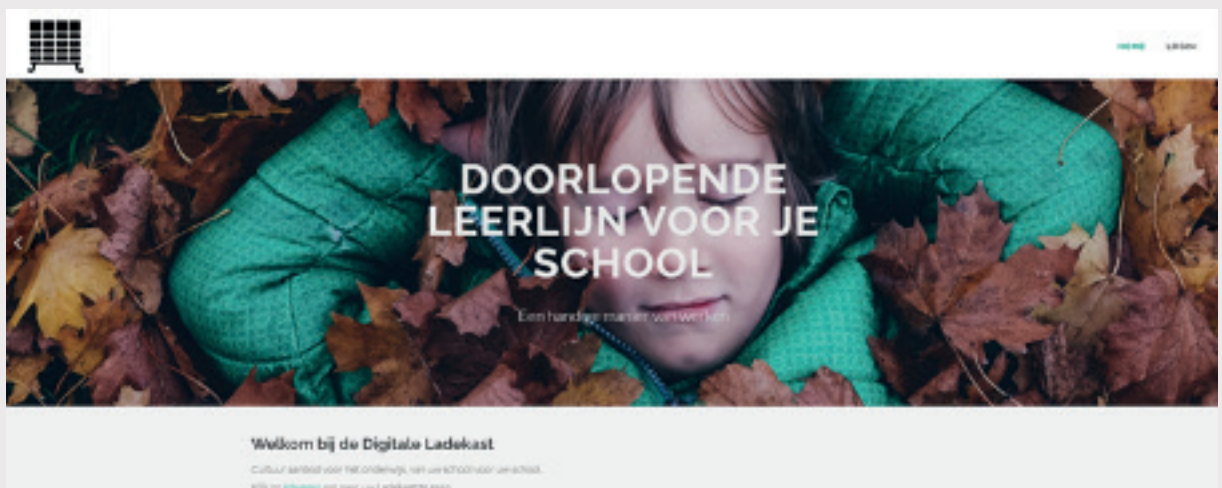
3.

Begin 2020 namen 32 (van de 63) scholen deel aan CmK 2. Dit zijn verschillende type scholen: 25 regulier onderwijs, 2 jenaplan onderwijs, 1 islamitische school, 2 speciaal onderwijs, 2 internationaal onderwijs. Deze variatie kunnen we aan, omdat we op elke school op maat werken en de aanbieders zich daaraan aanpassen.

We hebben de leerlijnen uit de Culturele Ladekast doorontwikkeld en de leerlijn Kunst & Technologie toegevoegd. Scholen zien dat als een houvast voor hun lessen en ook de instellingen/

cultuurprofessionals passen het toe binnen alle lesbrieven. In 2020 zijn 22 scholen actief bezig zijn met verankering van een of twee kunstdisciplines binnen hun programma's; met name beeldend en muziek.

Op verzoek van de scholen hebben we de Digitale Ladekast ontwikkeld; een verzameling door cultuurprofessionals aangedragen basislessen per cultureel vermogen en binnen elke discipline. Elke school binnen CmK kan daarvan gebruik maken.

We hebben afgelopen jaren ingezet op de kunstzinnige creativiteitsontwikkeling van elk kind. Daarvoor is de training Cultuur&ik ontwikkeld. Een school volgt de training en krijgt daarna ondersteuning van cultuurprofessionals om het thematisch of integraal onderwijs vanuit procesgerichte didactiek te ondersteunen en de artistieke creativiteit daarbij te stimuleren. De kenniscgroep Stedelijk Programma Creativiteit heeft een aanzet gegeven tot een training voor cultuurprofessionals om leerkrachten te kunnen begeleiden. Door de coronacrisis hebben we deze training nog niet kunnen uitvoeren. Er zijn nu 10 scholen die de creativiteitsontwikkeling centraal stellen vanuit procesgerichte didactiek. Zij willen een programma dat past bij de eigen onderwijspraktijk. Bijvoorbeeld bij integrale lesmethodes of thematisch onderwijs.

Eind 2018/begin 2019 voerde het bureau van T.Lefers een evaluatieonderzoek uit naar de opbrengst van CmK 2. De resultaten tonen een hoopvol beeld. Wij zien het als een enorme winst van afgelopen 8 jaar dat zowel de meeste scholen als instellingen onderschrijven dat cultuureducatie bijdraagt aan de algemene, persoonlijke en creatieve ontwikkeling van kinderen. Het kind staat centraal. Procesgerichte didactiek is veel belangrijker geworden; 40% van de scholen is bekend met de inrichting van een creatief proces. De toepassing daarvan is nog niet gerealiseerd in de breedte; het blijkt voor leerkrachten niet zo makkelijk om de controle los te laten.

Lefers' evaluatieonderzoek laat zien dat scholen binnen CmK bewuster inzetten op cultuureducatie vanuit hun ambitie. Vergeleken met 2018 is binnen scholen het draagvlak voor cultuureducatie toegenomen. We zien wel dat scholen nadrukkelijker vragen naar activiteiten die zijn afgestemd op hun thema's en methodes. Scholen hebben behoefte aan doorontwikkeling van cultuureducatie, door een cultureel aanbod te programmeren dat past bij hun eigen thema's en methoden, vakken en leergebieden. Kunst en cultuur worden een middel of een bijvangst, waardoor kunst als doel minder aan bod komt. Een vastgelegd cultuurbeleidsplan komt steeds minder voor, het is gelinkt aan het totale beleidsplan. De toename van de deskundigheid van de leerkrachten is een belangrijke winst en wordt ook als noodzakelijk ervaren. Anderzijds wil de school of leerkracht daar niet veel tijd voor vrijmaken. Daarom wordt vaak gekozen voor de combinatie van een cultuurprofessional in de klas met co-teaching. Nog lang niet alle leerkrachten zijn vaardig genoeg om de lessen te geven, maar we zijn goed op weg. De samenwerking met aanbieders is nog minimaal en voor scholen ook geen doel op zich. Behalve als ze een cultuurprofessional in de school hebben; die wordt gezien als lid van het team.

Uit het onderzoek blijkt dat instellingen en ZZP'ers deelname aan CmK als positief ervaren. Uiteraard is deelname ook goed voor de naamsbekendheid en werkgelegenheid. In toenemende mate creëren zij aanbod vanuit de ontwikkelingsbehoeften van het kind; aanbod dat tevens aansluit bij de behoeften (leerlijnen, didactiek) van de school. Instellingen en ZZP'ers willen meer samenwerking met de scholen om gezamenlijk cultuuronderwijs vorm te geven. Dat heeft in de praktijk nu nog alleen een praktisch karakter. Er is behoefte aan scholing rondom pedagogische en communicatieve vaardigheden en onderwijsontwikkelingen. Voor wat betreft de onderlinge samenwerking van aanbieders; die is nog ad hoc. Meer uitwisseling van kennis en delen van expertise moet daar verandering in brengen.

Kortom, we hebben een goede uitgangspositie om CmK in de komende periode te continueren en cultuuronderwijs te verduurzamen op vele scholen. Een groot risico is natuurlijk de Coronacrisis, die sinds maart 2020 ons in de greep houdt. In het voorjaar 2020 hebben we daardoor beperkt kunnen werken, er vroegen 6 scholen om online lessen cultuureducatie gekoppeld aan hun eigen onderwijs. Alle andere activiteiten van instellingen konden niet doorgaan. Op de 6 scholen die in het voorjaar van 2020 instapten, hebben we niet veel kunnen bereiken. We tellen hen bij de scholen in spoor 2, omdat ze extra aandacht nodig hebben.

Activiteiten 2021-2024

4.

Projectdoelstellingen

Het doel van de Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit is het bevorderen van de kwaliteit van cultuureducatie en van de verankering in het onderwijs, mede door de samenwerking van het onderwijs met de culturele sector. Om dit te bereiken zetten we ons beleid van de afgelopen 2 periodes voort en maken we gebruik van de reeds opgezette infrastructuur. We zetten in op 3 projectdoelen en 1 additioneel doel.

A. Vergroten van kansengelijkheid

B. Borging en kwaliteitsverbetering van cultuureducatie in het onderwijs

C. Professionalisering en kennisdeling

D. Stimuleren van de artistieke creativiteitsontwikkeling van vmbo-leerlingen

A. Vergroten van kansengelijkheid

Door te differentiëren en aan te sluiten bij de specifieke behoeftes van scholen, waardoor we gelijke toegang tot cultuur voor elke leerling in Eindhoven realiseren.

In de periode 2017-2021 hebben onze coaches vanuit hun opdracht als bemiddelaar binnen de BIS-Eindhoven, steeds meer scholen weten te bereiken. Met veel succes ook. We onderscheiden een tweetal sporen. Spoor 1 bevat de scholen die vanuit hun visie en ambitie cultuureducatie willen verankeren binnen hun lesprogramma's en daarvoor CmK inzetten. In spoor 2 vinden we de scholen die niet gestructureerd cultuuronderwijs inzetten. Onze ambitie is om in totaal 56 van de 63 scholen te bereiken binnen CmK 3; dat is 90%. Er zullen scholen blijven die zelf een programma realiseren buiten CmK, passend bij hun ambitie.

We blijven inzetten in op het vergroten van kansengelijkheid, door scholen uit de zogenaamde achterstandsgebieden, speciaal onderwijs en internationale scholen te ondersteunen. Dat doen we op drie manieren. Door intensieve begeleiding. Door samen met de instellingen te zorgen voor aantrekkelijke diversiteit in een aanbod dat aansluit

bij de leefwereld van de leerlingen en waarmee zij zich kunnen identificeren. En door uitvoerders in te zetten die weten hoe ze deze doelgroep het beste kunnen bereiken. In spoor 2 geven we expliciet de kans om op een laagdrempelige manier in te stappen in CmK 3. We ontzorgen de leerkrachten door een basisprogramma en hopen door intensieve begeleiding dat er een duidelijke visie en ambitie ontstaan. Zodra dat het geval is, kunnen we meer op maat gaan werken. We werken samen vanuit het speerpunt Kansengelijkheid binnen de Lokale Educatieve Agenda, om een verbinding te maken met de verlengde schooldag en zomerscholen. Het doel is om de kloof tussen leerlingen te dichten en alle kinderen/jongeren in staat te stellen hun talenten te ontplooien.

We bereiken niet alle scholen met CmK. Wij delen niet de mening dat dit vooral scholen zouden zijn met een specifiek leerlingenbestand. Door de inzet op kansengelijkheid in voorafgaande jaren zien we immers dat scholen uit achterstandsgebieden, scholen met een internationale poot en sbo-scholen, zich hebben verbonden aan CultuurStation en een groot aantal ook aan CmK. Het is wel zo dat deze scholen veel aandacht en zorg vragen. Meer dan een soort van onderhoudscontract waarvan de Regeling spreekt.

Wij vinden de inzet op scholen die al deelnemen, noodzakelijk. Vooral omdat we merken dat het niet vanzelfsprekend is dat cultuuronderwijs verankerd is en blijft. Met name directiewisselingen, terugtrekkende ICC'ers en nu de coronacrisis, vormen serieuze risico's. Kortom, de scheiding tussen spoor 1 en spoor 2 is niet zo strak als de regeling veronderstelt.

Samenwerking BrabantStad

We willen kansengelijkheid vergroten, voor iedereen. Daarom staat het Eindhovense aanbod ook open voor scholen uit de randgemeenten van Eindhoven. Hiervoor maken we afspraken en werken we samen met BrabantStad. Kunstloc Brabant is daarin het schakelpunt tussen gemeenten en Eindhoven. CultuurStation maakt deel uit van het regionale kennisnetwerk. Intensieve begeleiding van scholen kan worden ingekocht.

Spoor 1

Spoor 1 bestaat in 2021 uit 26 deelnemende scholen die vanuit hun ambitie cultuureducatie willen verankeren binnen hun lesprogramma, zowel voor de ontwikkeling van de leerlingen als voor professionalisering van team en leerkrachten. Met alle deelnemende scholen vinden minimaal 2 gesprekken per jaar plaats: een monitoringsmoment en in mei/juni een evaluatie. Visie en ambitie kunnen dan eventueel worden aangepast en het activiteitenprogramma voor het nieuwe schooljaar wordt vastgesteld.

Vanuit CmK krijgt de school een budget voor Cultuurtraject-op-maat (zie pagina 10). De keuzes van de scholen voor de inhoudelijke invulling zullen zeer divers zijn. Dat zal uiteenlopen van implementatie van een leerlijn uit een kunstdiscipline (Culturele Ladekast) tot inrichting van een creatief proces dat past bij een onderwijsconcept. Of van één instelling die in alle klassen werkt tot meerdere instellingen per school. Cultuurtraject-op-maat is in de vorige periode al ingezet en is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de school, CultuurStation en de uitvoerende instellingen. Daardoor zullen de kwaliteit en verankering van cultuuronderwijs toenemen.

Spoor 2

Onze coaches gaan de uitdaging aan om samen met de scholen die nog niet deelnemen (of die in 2019/2020 in coronatijd zijn ingestapt) te verkennen wat voor hun leerlingen het beste is om hun talenten te ontplooiën en hoe we de professionalisering van het team en leerkrachten kunnen ondersteunen. Door intensieve begeleiding proberen we zoveel mogelijk weerstand weg te nemen; we blijven dicht bij hun opvattingen komen van daaruit samen tot een visie en ambitie, als opstap naar een programma op maat.

Om de instap-drempel voor deze scholen lager te maken, is Cultuurtraject-basis (deze pagina) ontwikkeld. Een inspirerend programma van professionele kunsten, dat de leerkracht weinig moeite kost en dat aansluit bij de diversiteit en identificatiemogelijkheden van leerlingen. Hierdoor, in combinatie met intensieve begeleiding van onze coaches, ervaren deze scholen dat cultuuronderwijs bijdraagt aan de totale ontwikkeling van leerlingen.

Scholen uit spoor 2 kunnen natuurlijk ook meteen kiezen voor Cultuurtraject-op-maat. Bijvoorbeeld vanuit taal- of techniekonderwijs of een integrale aanpak vanuit een totale onderwijsvisie. Het speciaal onderwijs heeft onze specifieke aandacht; daar is op maat werken een voorwaarde voor de implementatie.

Voorbeeld van een route in cultuurtraject-basis

Groep	Meemaken en betekenis geven	Maken en betekenis geven
1-2	De Philharmonie Zuidnederland	CKE Dans
3-4	Eindhoven Museum Erfgoed	Ontdekkabriek Maakonderwijs
5	Van Abbe museum Beeldend	Tromp Muziek
6	Parktheater Theatervoorstelling	Dynamo Urban dans
7	MU Kunst & technologie	STRP Kunst & Technologie
8	Voorstelling in Muziekgebouw Muziektheater	NatLab Green screen

Activiteiten:

We hebben 2 trajecten uitgezet. Cultuurtraject-basis is bedoeld voor scholen uit spoor 2 en Cultuurtraject-op-maat is voor scholen die vanuit hun eigen ambitie en visie een activiteitenplan maken.

Cultuurtraject-basis (spoor 2)

Cultuurtraject-basis is bij uitstek een programma dat leerlingen kans biedt kennis te maken met professionele kunst in hun culturele omgeving. Kleurrijke projecten en activiteiten sluiten aan bij de belevingswereld van de leerlingen en bieden handvaten om hun artistiek-creatief vermogen te ontwikkelen en te ontdekken waar hun talenten liggen. Wij ontzorgen de scholen en leerkrachten met een vast programma van samenhangende projecten van gesubsidieerde culturele instellingen uit Eindhoven rondom Meemaken en betekenis geven en Maken en betekenis geven. Gegeven door cultuurprofessionals die de doelgroep van de school kennen. Daarnaast maken leerlingen kennis met

de culturele omgeving die Eindhoven biedt om hun talenten verder te ontwikkelen. Hier kan verbinding met een naschools aanbod zeker van toegevoegde waarde zijn.

Inhoud

Alle leerlingen van een school nemen elk schooljaar deel aan 2 projecten:

- Meemaken en betekenis geven (receptief en reflectief)
- Maken en betekenis geven (creërend en reflectief)

De 2 projecten per leerjaar vertonen samenhang.

Ze zijn ontwikkeld in samenwerking tussen 2 instellingen, bij voorkeur vanuit verschillende disciplines.

We bieden de school een vaste route aan, met voor alle 8 leerjaren een programma, samengesteld uit de verschillende disciplines en instellingen. Zo zorgen we ervoor dat een school meerdere disciplines verkent en samenhang ervaart.

de culturele omgeving die Eindhoven biedt om hun talenten verder te ontwikkelen. Hier kan verbinding met een naschools aanbod zeker van toegevoegde waarde zijn.

Leerlingen komen in aanraking met een scala aan kunstvormen; ook kunstvormen die voor school en ouders niet zo voor de hand liggen. De inhoud moet aansluiten bij de belevingswereld en diversiteit van leerlingen in een minder kansrijke omgeving. Vanuit een toegekend budget kunnen we op voorhand de financiële dekking regelen.

Alle projecten gaan uit van procesgerichte didactiek (ontdekken-onderzoeken-ontwerpen- presenteren) en zijn gekoppeld aan de culturele vermogens uit de Culturele Ladekast. De creativiteitsontwikkeling van de leerling staat centraal, niet de vakvaardigheden, noch het eindresultaat. De leerkracht wordt hierin meegenomen en heeft een actieve rol.

Cultuurtraject-op-maat (spoor 1, eventueel spoor 2)

Cultuurtraject-op-maat draagt bij aan verankering van cultuuronderwijs op scholen. In een open structuur wordt het eigenaarschap van een school vergroot en integreert zij cultuuronderwijs in haar onderwijsvisie en dagelijkse lespraktijk. De culturele ontwikkeling van de leerling staat centraal. Professionalisering van leerkrachten kan hieraan worden toegevoegd.

Inhoud

De school heeft samen met de cultuurcoach een visie en ambitie geformuleerd, gerelateerd aan onderwijsvisie en -concept. Elk jaar in mei wordt die besproken en eventueel bijgesteld. Dan wordt het jaarlijks activiteitenplan gezamenlijk ingevuld; de inzet van CmK is een onderdeel daarvan. Vanuit CmK heeft de school een budget waarmee de ICC'er in overleg met de cultuurcoach een eigen Cultuurtraject samenstelt en de samenwerking met een of meerdere culturele aanbieders bepaalt. Een school kan eigen budget toevoegen.

Mogelijkheden zijn:

- Samenwerking met een of twee instellingen die samen een totaalprogramma maken.
- Een cultuurprofessional in de klas voor implementatie van een bepaalde kunstdiscipline vanuit de Culturele Ladekast. Zo'n programma kan bestaan uit professionele kunstlessen of basislessen waarin de leerkracht wordt begeleid via coaching on the job. Deze basislessen worden geborgd in de Digitale Culturele Ladekast. Er zijn mogelijkheden voor verbinding met naschoolse activiteiten of talentontwikkeling.
- Uitsluitend een selectie uit de aangeboden activiteiten van instellingen die op de website staan en die passen bij een school die cultuureducatie heeft verankerd in de lesprogramma's.
- Een combinatie van gekozen activiteiten en een cultuurprofessional in de klas.
- Een cultuurprofessional die aansluit bij het onderwijsconcept van de school en daarin de artistieke creativiteitsontwikkeling van een leerling centraal stelt en bijdraagt aan de vakkenintegratie. Bijvoorbeeld inrichting van een creatief proces binnen het thematisch onderwijs, IPC-onderwijs of integrale lesmethodes. Procesgerichte didactiek is hierin een vereiste. Vaak is hierbij de begeleiding van de leerkracht door coaching on the job belangrijk.

In de projecten en lessen is de inzet op de culturele vermogens uit de Culturele Ladekast en procesgerichte didactiek vanzelfsprekend. Dat is terug te vinden in de begeleidende lesbrieven van de aanbieders. In de loop van deze periode zullen we hierin de curriculumvernieuwing integreren.

B. Borging en kwaliteitsverbetering van cultuureducatie in het onderwijs

Door aan te sluiten bij de ambitie en visie van scholen met maatwerk op basis van de Culturele Ladekast en procesgerichte didactiek. Samenwerking met het culturele veld is hierbij vanzelfsprekend.

In Eindhoven werken we vanaf 2013 aan borging en kwaliteitsverbetering van cultuureducatie. We bedienen scholen al jaren op maat en sluiten zo goed mogelijk aan op hun vragen. Een intensieve samenwerking tussen instellingen en school op inhoudelijk vlak stimuleert de kwaliteitsverbetering. Kwaliteitsverbetering vindt ook plaats door duidelijke eisen te stellen aan de kwaliteit van de activiteiten en docenten. Samen met het culturele veld realiseren we hiervoor in 2021 een kwaliteitskader. Instellingen zelf nemen initiatieven om multidisciplinair samen te werken op scholen, waardoor er culturele samenhang ontstaat.

Borging vindt plaats door implementatie van de leerlijnen van elke kunstdiscipline uit de Culturele Ladekast en procesgerichte didactiek waarin we de artistieke creativiteitsontwikkeling stimuleren, vaak in samenhang met een onderwijsconcept. Deze inzet is vaak verbonden met vakkenintegratie.

In de komende jaren gaan we de fases van procesgericht werken integreren in de lessen vanuit de Culturele Ladekast. Dat gebeurt in samenwerking met de culturele partners en moet in de lesbrieven zichtbaar zijn. De integratie van de curriculumvernieuwing vindt aan het eind van deze periode plaats.

Om de mate van borging op school te meten, hanteren we een zestal vragen

- Is er een opgeleide ICC'er aanwezig op de school?
- Evalueert de school de inhoud van het programma en prestaties van de leerlingen?
- Worden er structureel financiën vrijgemaakt?
- Is er een vastgestelde visie?
- Is er draagvlak? Zijn directie, team en culturele partners actief betrokken en voelen ze zich verantwoordelijk?
- Is er structurele samenwerking met de culturele partners?

Een antwoord op die vragen vinden we terug in de schoolaccounts, waarin de status van een school en het totale activiteitenplan zijn vastgelegd.

Culturele Ladekast

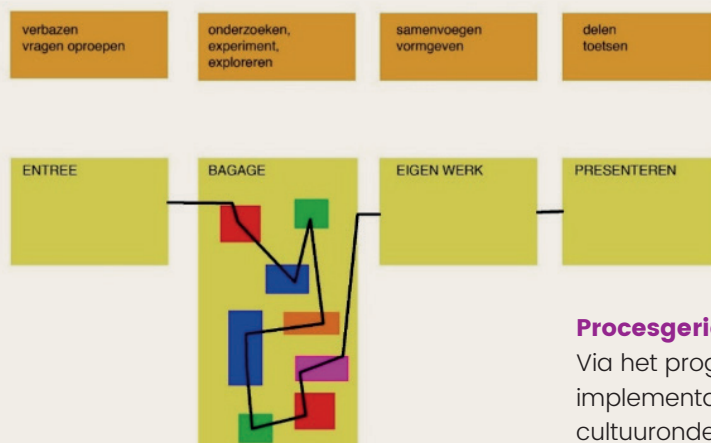
Veel scholen kiezen voor implementatie van een doorlopende leerlijn van een kunstdiscipline. In de afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in de implementatie van de doorlopende leerlijn cultuureducatie, die is vastgelegd in de Culturele Ladekast. Dit moet leiden tot een samenhangend programma voor leerlingen in de verschillende leerjaren. Daarnaast zorgt de gezamenlijke taal voor alle betrokkenen voor helderheid over wat we aan het doen zijn. In de Culturele Ladekast zijn voor alle kunstdisciplines specifieke leerlijnen opgenomen; in 2019 is de leerlijn Kunst & Technologie toegevoegd. We maken binnen elke leerlijn onderscheid tussen 4 culturele vermogens: receptief, creërend, reflectief en analyserend. Binnen elk vermogen zijn leerdoelen geformuleerd.

Raamwerk Cultuureducatie doorgaande leerlijn beeldend				De Culturele Ladekast Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit
culturele competenties	receptief vermogen	creërend vermogen	reflectief vermogen	analyserend vermogen
focus	kunstwerk	(leerling als)kunstenaar	(leerling als)publiek	context
subdomeinen	medium&boodschap	inspiratie & vormgeving	identiteit & diversiteit	kunst & maatschappij
kerndoelen	PO 56 VO 50 +eindtermen	PO 54 VO 48+ 49 +eindtermen	PO 55 VO 51+52 +eindtermen	PO 12+13+34+37 afhankelijk van kunstdiscipline
	kerndoel 56	kerndoel 54	kerndoel 55	
PO Jaar 1+2				
	De leerling kan beeldend werk van zichzelf, groepsgenoten of docent/kunstenaar waarnemen met zijn zintuigen	De leerling kan met verschillende materialen experimenteren en het werk onderzoeken binnen een thema	De leerling kan met behulp van de leerkracht/professional betekenis geven aan het beeldend werk van zichzelf, groepsgenoten of docent/kunstenaar	De leerling verkent experimenterend en onderzoekend beelden uit zijn directe belevingswereld (thuis en school)
	De leerling associeert/toont zijn gevoelens bij eigen of anderzins beeldend werk en kan daarover vertellen	De leerling kan werken met potlood, inkt, krijt, verf en met tekenprogramma's op de computer	De leerling kan vertellen of hij tevreden is over zijn werk en hoe hij het gemaakt heeft	De leerling kent en koppelt beelden aan bijv. feestdagen (leert verbanden leggen)

Als de school vraagt om implementatie van een of meerdere kunstdisciplines, blijven we daar natuurlijk in investeren. Enerzijds door de leerkrachten te ondersteunen via teamtrainingen en coaching on the job. Anderzijds door de inzet van activiteiten van professionele kunstinstellingen die de leerlingen inspireren en verwonderen. In alle projecten moeten de doorlopende leerlijnen uit de Culturele Ladekast zichtbaar zijn in de begeleidende lesbrieven.

Digitale Culturele Ladekast

Om de basislessen van een cultuurprofessional of leerkracht te borgen, hebben we de Digitale Culturele Ladekast ontwikkeld. Een school heeft via een inlogcode toegang tot haar account op de site, die ook toegankelijk is voor andere scholen die hieraan deelnemen. Hier vinden leerkrachten lessen die ze zelf kunnen geven of delen. De basislessen worden meestal geplaatst door de cultuurprofessional op de school of de leerkrachten zelf.

Procesgerichte didactiek

Via het programma Cultuur&ik blijven we inzetten op implementatie van procesgerichte didactiek binnen cultuuronderwijs, waarin het creatief proces van elke leerling centraal staat. Dit programma is gebaseerd op de fases:

- Ontdekken: aansluiten bij belevingswereld en motivatie.
- Onderzoeken: wat kan ik met het onderwerp, wat wil ik weten, hoe ga ik het maken etc.
- Ontwerpen: keuzes uit mijn onderzoek die uitgewerkt worden.
- Presenteren: het product of het procesverloop.

Het gaat om het proces van ieder kind afzonderlijk, waarin creatief denken van belang is. Leerkrachten vinden het vaak moeilijk om de leerstof en het klassikale lesgeven los te laten. Daarom zetten we hier ook in op coaching on the job.

Procesgerichte didactiek heeft de meeste kans van slagen op scholen die bezig zijn met een transitie van hun onderwijsconcept naar bijvoorbeeld thematisch onderwijs of IPC-onderwijs. Er zijn nu 10 scholen die ieder op hun eigen manier procesgerichte didactiek koppelen aan cultuuronderwijs of het gehele onderwijs.

Ook de komende jaren zetten we hierop in, omdat we ervan overtuigd zijn dat procesgericht werken de innerlijke motivatie en talentontplooiing van kinderen stimuleert. Op scholen die hiervoor gaan, starten we met een training voor het hele team. Daarna volgen er jaarlijkse teambijeenkomsten over de uitvoering in de praktijk, waaraan ook de uitvoerende cultuurprofessionals deelnemen. Deze cultuurprofessionals hebben de training ook gevolgd.

Curriculumvernieuwing

Een grote uitdaging is de integratie van de komende curriculumvernieuwing. Daarvoor zullen we intensief met provinciale en landelijke partners moeten samenwerken. In Brabant gaat het dan om de versmelting van De Culturele Ladekast, De Cultuurloper en Curriculum.nu

C. Professionalisering en kennisdeling

Het vergroten van de professionaliteit van leerkrachten, docenten, culturele partners en penvoerders t.a.v. cultuureducatie. We richten een Leerplein in voor studenten, leerkrachten en cultuurprofessionals en werken samen met BrabantStad en de FHKE (PABO) in Eindhoven. Kennisdeling is onderdeel van de professionalisering.

In Cmk 3 zetten we breed in op verschillende mogelijkheden voor professionalisering van studenten, leerkrachten, culturele partners en penvoerders. We willen aansluiten bij hun behoeftes en zullen inhaken in op actuele ontwikkelingen in onderwijs en cultuureducatie.

Samenwerking BrabantStad

Bij de ontwikkeling van professionaliseringstrajecten en kennisdeling werken we intensief samen met BrabantStad. Het aanbod moet immers toegankelijk zijn voor geheel Noord-Brabant. We onderzoeken het komend jaar hoe we hier organisatorisch uitvoering aan gaan geven.

Leerplein

De professionaliseringstrajecten brengen we onder in een Leerplein: een plek waar alle trainings- en ontwikkelingsmogelijkheden samenkomen. De verschillende soorten professionaliseringstrajecten worden deels ingevuld door de trainer, maar vooral door input van deelnemers over wat ze willen leren. De trajecten worden per jaar inzichtelijk weergegeven op onze site. Ook hier werken we samen met BrabantStad, waardoor we eveneens provinciaal plekken creëren voor professionalisering en kennisdeling.

De keuze van een school voor professionalisering zowel in spoor 1 als 2 wordt samen met de coach besproken, passend bij de ambitie. Vervolgens zorgen we op startende scholen voor intensieve en langdurige begeleiding in het kader van kansengelijkheid.

Er zijn ook scholen in Cultuurtraject-op-maat waar de professionalisering samenvalt met de invulling van het activiteitenplan. Daar bestaat dus een koppeling tussen de inzet van de leerkracht in de klas en de begeleiding door een culturele partner. Bijvoorbeeld binnen een school die cultuurprofessionals vanuit de ondersteuning van thematisch onderwijs aan bouwvergaderingen toevoegt. Of een cultuurprofessional die deels zelf lessen geeft en deels de lessen van de leerkracht begeleidt.

Kennisdeling

Kennisdeling (en dus de kenniscirkels) is voor ons een onderdeel van professionalisering. Het is een vorm van leren van elkaar om daarin met ieders gelijkwaardige inbreng te komen tot gemeenschappelijke en gedeelde leer- en/of werkkomsten.

Activiteiten: professionalisering en kennisdeling: het Leerplein

Het Leerplein cultuureducatie bestaat uit:

- 1. Opleidingsaanbod**
- 2. Coaching on the job**
- 3. Kenniscirkels**
- 4. Inspiratie en netwerkdagen**

1. Opleidingsaanbod

De afgelopen jaren hebben ons geleerd dat er behoefte is aan een aanbod van korte workshops op een school tot langere trainingen voor gemotiveerden. Daarnaast zien we de behoefte van culturele partners om meegenomen te worden in actuele ontwikkelingen. We bekijken met BrabantStad wat provinciaal kan worden neergezet en wat door ons lokaal deels of geheel zal worden ingevuld.

Het opleidingsaanbod kent 5 categorieën:

1. Het verwerven van vakvaardigheden binnen een kunstdiscipline.
(van korte workshops op school tot een cursus voor studenten, leerkrachten en aanbieders)
2. Het verwerven en delen van inzichten t.a.v. beleidsvorming (bijvoorbeeld de ICC-cursus, teambijeenkomsten, begeleiding directies voor visievorming)
3. Het verwerven van (praktijk)kennis t.a.v. procesgerichte didactiek en vakkenintegratie. (bijvoorbeeld teambijeenkomsten, training Cultuur&ik voor leerkrachten en culturele partners, workshops integrale lesmethodes voor cultuurprofessionals)
4. Het verwerven van kennis en toepassing van het curriculum voor cultuureducatie. (bijvoorbeeld de Culturele Ladekast voor scholen en culturele partners. Op termijn Curriculum.nu)
5. Training voor cultuurprofessionals t.a.v. begeleiding van leerkrachten in de klas. Hiervoor is een Handreiking verschenen in 2020.

2. Coaching on the job

Met coaching on the job ondersteunen we leerkrachten via co-teaching van cultuurprofessionals in de klas bij het geven van basislessen van een kunstdiscipline of bij de inrichting van een creatief proces. Dat laatste gebeurt op scholen waar cultuuronderwijs deel uit maakt van thematisch onderwijs of een soortgelijk concept. Doordat de professionalisering aan de activiteiten is gekoppeld, zullen de leerkrachten meer als curator van hun eigen onderwijsproces gaan werken. Elke leerkracht is anders, dus deze ondersteuning is volledig op maat en kent voor- en nagesprekken. Deze vorm van professionalisering is succesvol gebleken en zetten we door op alle scholen die daarvoor opteren. We willen de scholen uit spoor 2 verleiden om hierop in te zetten.

Coaching on the job is ook mogelijk voor cultuurprofessionals die tijdens hun lessen door een collega worden begeleid met vooral didactische en pedagogische tips.

3. Kennisgroepen

Een wezenlijk kenmerk van het Leerplein is kennisdeling binnen kennisgroepen. Het is een vorm van leren van elkaar om daarin met ieders gelijkwaardige inbreng te komen tot gemeenschappelijke en gedeelde leer- en/of werkuitkomsten. Daarin trekken we samen op, staan we open voor elkaar en leren we van elkaar.

Lokaal

- We behouden de bestaande lokale kennisgroep Stedelijk Programma Creativiteit, bestaande uit de BIS-instellingen: OBE, CKE, Eindhoven Museum, Parktheater, MU en Van Abbe. Een van de onderwerpen voor deze kennisgroep is ontwikkeling van een kwaliteitskader voor activiteiten van instellingen.
- In 2020 zijn we gestart met een lokale kennisgroep van instellingen rondom Kunst & Technologie. Samen zoeken we naar mogelijkheden om deze nieuwe kunstvorm te profileren in Eindhoven en misschien wel landelijk.
- We willen in 2021 een kennisgroep oprichten voor cultuurprofessionals in de klas
- We richten kennisgroepen op voor een bepaald afgebakend onderwerp en dus voor kortere termijn. Bijvoorbeeld online lesgeven.
- Kennisdelingsactiviteiten voor het onderwijs zijn in de praktijk moeilijk realiseerbaar. We zetten hiervoor het netwerk van ICC'ers in en zoeken met hen naar onderwerpen die hen bezighouden en waarvan we van elkaar kunnen leren.

Provinciaal

- Samen met BrabantStad werken we vanuit een vraag uit het veld. We zetten de bestaande kennisgroep voor het voortgezet onderwijs voort.
- Eveneens met BrabantStad zoeken we naar kennisdeling rondom de curriculum- vernieuwing. We onderzoeken of hogescholen hierbij kunnen aanhaken.

Landelijk

- Als penvoerder nemen we deel aan landelijke kennisgroepen, zoals LPKC (Landelijk Platform Kenniscentra Cultuureducatie), vanuit het LKCA en rondom kunst & technologie en inspiratiedagen vanuit het FCP.

4. Inspiratie en netwerkdagen

We organiseren minimaal 2 inspiratiedagen voor alle doelgroepen. Deze zijn als netwerkbijeenkomst van belang, maar zeker ook om kennis te delen rondom actuele ontwikkelingen.

Professionalisering van de penvoerder

CultuurStation heeft 6 medewerkers, die allemaal verbonden zijn aan CmK. We blijven alle mogelijke trainingen en kennisgroepen lokaal, provinciaal of landelijk actief bezoeken om ons te professionaliseren. Ook in de afgelopen jaren hebben we dat gedaan. We hebben samen bijvoorbeeld een intensieve training rondom vraaggericht werken gevolgd. Individuele medewerkers die trainingen of workshops volgen, delen de opgedane kennis en vaardigheden tijdens teambijeenkomsten.

Prestatieafspraken

Onze ambitie is om 56 van de 63 scholen te bereiken binnen CmK 3; dat is 90%. Er zullen scholen blijven die zelf een programma realiseren buiten CmK, passend bij hun ambitie.

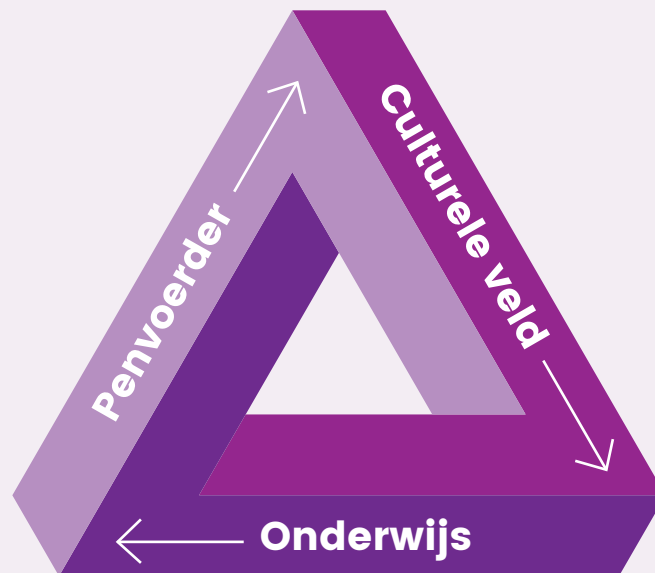
D. Stimuleren van de artistieke creativiteitsontwikkeling van vmbo-leerlingen

In de loop van deze periode hebben we ook aandacht voor de artistieke creativiteitsontwikkeling van vmbo-leerlingen. We doen dat in samenwerking met BrabantStad. We werken vanuit de vraag van de school en zoeken daarin samenhang met bestaande vakken, zoals projectleer, techniek of de kunstvakken. We maken gebruik van de opbrengst van het programma Go!vmbo uit 2020, waarin samenwerking met de creatieve industrie in Eindhoven centraal stond en creativiteitsontwikkeling in de lesprogramma's op 6 vmbo-scholen is opgenomen.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Aantal scholen dat we bereiken in spoor 1 in Eindhoven	26	30	40	40
Aantal scholen dat we bereiken in spoor 2 in Eindhoven	14	20	16	16
Aantal scholen dat een duurzaam eigen programma heeft verankerd, passend bij hun ambitie en concept	15	20	25	30
Aantal scholen dat geprofessionaliseerd werkt aan procesgerichte didactiek binnen het eigen onderwijsconcept	10	11	13	13
Aantal leerkrachten dat beschikt over basisvaardigheden om de lessen vanuit de Culturele Ladekast te geven	150	175	190	190
Aantal leerkrachten dat procesgericht werkt aan de artistieke creativiteit van leerlingen	90	110	130	130
Aantal scholen dat structureel samenwerkt met culturele instellingen	24	26	32	32
Aantal culturele partners dat de Culturele Ladekast toepast in de programma's	36	40	45	45
Aantal culturele partners die procesgericht werken aan de artistieke creativiteit van leerlingen	26	35	40	40
Aantal cultuurprofessionals dat is geschoold en beschikt over kennis en vaardigheden om leerkrachten in de klas te begeleiden vanuit procesgericht werken	10	15	20	20
Aantal culturele partners die onderling samenwerken	10	12	14	14
Aantal lerende kennis-netwerkgroepen, homogeen of samengesteld. Lokaal, provinciaal of landelijk	6	6	6	6
Aantal professionaliseringstrajecten waaraan de penvoerder deelneemt	4	7	7	5
Aantal scholen voortgezet onderwijs dat we bereiken	1	2	4	4

Risicoanalyse

- Het budget voor CmK3 is hetzelfde als in de vorige periodes maar er ligt wel een opdracht om tijdens deze periode meer scholen te bereiken. Dat zorgt voor minder financiën per school voor de uitvoering van lessen, projecten en professionalisering. We hebben daar in de begroting rekening gehouden, de prijs per leerling voor deelname verhoogd en kennen een budget per school toe (€ 500 per klas) dat zij in overleg met de coach kunnen besteden passend bij de eigen vraag en ambitie. Daarnaast bespreken we met een school om eigen budget en werkdrukgeden te besteden in het verlengde van de activiteiten binnen CmK.
- Een groot risico is en blijft de wispelturigheid van scholen. Het eigenaarschap gekoppeld aan structurele inzet op cultuureducatie is nog steeds niet vanzelfsprekend. Door directiewisselingen, het vertrekken van een ICC'er of een ander accent op onderwijsprioriteiten kan de borging zomaar vervallen. Directe invloed hebben wij niet, maar indirecte wel, door de schoolaccounts op onze site; daarop is voor iedere school geborgd wat de visie en ambitie en het activiteitenplan is. Ook de geschiedenis daarvan is zichtbaar.
- Het tijdgebrek van leerkrachten blijft een hot item. Directies vinden teambijeenkomsten en deskundigheidsbevordering wel gewenst maar willen de leerkrachten niet overvragen. Door een leerkracht in de klas te begeleiden op basis van zijn eigen vraag, ondervangen we dit risico zoveel mogelijk.
- Culturele partners moeten zelf investeren. Met name maatwerk op een school kost meer tijd en dus geld dan de vergoeding is. Datzelfde geldt voor deelname van medewerkers aan kennisdeling of professionaliseringstrajecten die niet allen gratis meer zijn. We bekijken per instelling wat een redelijke investering is en bespreken samen met hen de mogelijkheden.
- Covid-19 heeft veel invloed in 2020. Hoe zich dat ontwikkelt, is onduidelijk. Dat geldt voor het niet doorgaan van de activiteiten op de scholen als voor het voortbestaan van culturele partners. We zullen ons steeds moeten verhouden tot de situatie op dat moment.
- Er bestaat een kans dat Curriculum.nu niet wordt gerealiseerd in deze periode. Wij zien genoeg goede aanknopingspunten in de uitwerking van het leergebied Kunst en cultuur om hiermee, samen met de provinciale en landelijke partners, te gaan werken.

Samenwerkingsverbanden

5.

De verantwoordelijkheid van de kwaliteitsverbetering van cultuureducatie ligt bij de lokale driehoek onderwijs - culturele veld - penvoerder. Alle partijen hebben de opdracht om samen deze verbetering te realiseren en hebben daar hun eigen rol en taak in.

Planvorming

We hebben veel partijen geraadpleegd voor de planvorming. In 4 bijeenkomsten hebben de gesubsidieerde instellingen meegedacht over de invulling van de projectdoelstellingen en de kansen op intensieve samenwerking met het onderwijs. Het onderwijs was moeilijker te betrekken, omdat het in 2020 voornamelijk bezig waren met de impact van de coronacrisis. Gelukkig heeft een schoolbestuur (SKPO) het plan bekeken en becommentarieerd. Verder hebben we contact gehad met BrabantStad, de hogeschool FHKE en Stichting Cultuur

Samenwerking

Het ideale plaatje is dat een school vanuit haar eigenaarschap een duidelijke visie en ambitie op haar cultuuronderwijs heeft en daar tijd en geld voor vrijmaakt. De penvoerder is de partner met wie het activiteitenplan en de keuze voor de instellingen

wordt besproken. Deze instellingen werken vervolgens samen met de school om het plan inhoudelijk en praktisch te verwezenlijken.

Dit scenario zien we op een enkele school gerealiseerd. De meeste deelnemende scholen werken wel vanuit een ambitie, maar die is nog niet verankerd binnen de school. Het activiteitenplan wordt vaak ad hoc ingevuld. De samenwerking met de culturele sector bestaat over het algemeen uit afstemming van de activiteiten op het schoolprogramma en rooster. Het onderwijs vindt dat voldoende, maar de culturele partners willen meer inhoudelijke samenwerking, als stimulans voor kwaliteitsverbetering. We werken hieraan, onder meer door Cultuurtraject-op-maat.

Rol penvoerder

De coaches hebben de opdracht te bemiddelen en scholen en instellingen te ondersteunen bij hun beleid. Zij helpen de school visie en ambitie te formuleren, gerelateerd aan hun onderwijsconcept, en op basis daarvan een jaarlijks activiteitenplan dat op het schoolaccount wordt vastgelegd. Binnen CmK 3 betekent dit dat scholen uit spoor 1 in overleg een eigen Cultuurtraject-op-maat

samenstellen en CultuurStation passende culturele partners voorstelt die gaan samenwerken met de school in de mate waarin de school dat wenst. Scholen uit spoor 2 worden intensief begeleid om cultuuronderwijs op te nemen in hun lesprogramma's en de uitvoering van Cultuurtraject-basis.

De lijnen met de culturele partners zijn kort. We kennen hun mogelijkheden en activiteiten en kunnen zo adequaat voor hen bemiddelen. Door de inzet op kennisgroepen werken we met hen samen om de kwaliteit van de activiteiten te verhogen en te borgen.

Opzet en inhoud van professionalisering vormen een taak van de penvoerder. We peilen daarvoor de behoeften van alle betrokkenen en betrekken hierin ook de landelijke ontwikkeling.

Ook coördinatie, administratie en monitoring en evaluatie zijn in handen van de penvoerder. We houden de communicatielijnen kort en zijn het aanspreekpunt.

Rol culturele partners

De partners zijn medeverantwoordelijk voor de kwaliteitsverbetering. Dat heeft betrekking op:

- De inhoud van de activiteit
- De aansluiting op de Culturele Ladekast
- De inzet op procesgerichte didactiek
- De gekozen docent voor de uitvoering
- De aansluiting op de vraag en type school.

Veel instellingen/cultuurprofessionals willen inhoudelijk samenwerken met scholen. Daarvoor biedt Cultuurtraject-op-maat zeker mogelijkheden om kwaliteitsverbetering tot stand te brengen. Voor de invulling van Cultuurtraject-basis werken instellingen binnen het streven naar kansengelijkheid, onderling samen om een laagdrempelig, multidisciplinair en divers programma in te richten. Wat betreft professionalisering en kennisdeling werken we samen met de culturele partners om kwaliteitsverbetering tot stand te brengen. Dit uit zich bijvoorbeeld in het gezamenlijk opstellen van een kwaliteitskader voor activiteiten in de kennisgroep van BIS-instellingen. Daarnaast zijn er professionaliseringstrajecten voor de cultuurprofessionals, zoals een training in procesgerichte didactiek.

Instellingen nemen verplicht deel aan monitorings- en evaluatiegesprekken en onderzoeken.

Rol onderwijs en leerkracht

Scholen die al langer deelnemen, begrijpen dat hun rol eigenaarschap inhoudt. In de praktijk gaat

dat vaak nog moeizaam; het draagvlak binnen de scholen wisselt, door directiewisselingen, de teamsamenstelling of doordat de directie het team niet meeneemt. Toch zien we hierin wel veranderingen en nemen meer scholen de regie. De ICC'er is hierin een belangrijke speler.

Op scholen binnen Cultuurtraject-op-maat is de rol van de leerkracht anders, passend bij de ambitie van de school. Dat varieert van observatie van voorbeeldlessen tot het mede inhoud geven aan vakkenintegratie en procesgericht werken. Binnen Cultuurtraject-basis is de rol van de leerkracht echter nog beperkt. We verwachten van iedereen dat ze eventuele voorbereidingen of reflectieopdrachten uit de lesbrief uitvoeren.

We willen dat de leerkrachten deskundiger worden. Het Leerplein geeft daar mogelijkheden voor. Onze voorkeur gaat uit naar coaching on the job, omdat we merken dat dat de leerkracht het meeste brengt. Als het gaat om ondersteuning op het gebied van thematisch werken, gecombineerd met procesgerichte didactiek, blijken teamtrainingen veel houvast te geven.

We onderzoeken of we een kenniskring van ICC'ers kunnen inrichten op basis van onderwerpen die zij aandragen. Bijvoorbeeld rondom de curriculumvernieuwing. De school is verplicht om deel te nemen aan monitorings- en evaluatiegesprekken of onderzoeken.

Samenwerking BrabantStad

We werken op een aantal gebieden nauw samen met BrabantStad. Met name als het gaat om:

- Professionalisering en kennisdeling
- Kwaliteitsverbetering en borging, zoals de samensmelting van Culturele Ladekast - Cultuurloper - Curriculum.nu.
- Inzet in het voortgezet onderwijs
- Aansluiting van randgemeenten op het aanbod van Eindhoven

Samenwerking met anderen

Het werken met partners in aanpalende velden (bijvoorbeeld techniek en het digitale veld) of in het sociale domein wordt steeds belangrijker. Het gaat uiteindelijk immers om kansengelijkheid en het ontwikkelen van talenten binnen creativiteit, in het bijzonder artistieke creativiteit.

Monitoring en evaluatie

6.

We zetten tweeledig in op monitoring en evaluatie:

- Door penvoerder: gesprekken en korte vragenlijsten
- EVI 2.0

Penvoerder

Scholen spoor 1

Monitoring

Ieder jaar in januari vinden monitoringsgesprekken met de deelnemende scholen plaats, waarvan het voornaamste doel is om bij te kunnen stellen. Als blijkt dat de samenwerking met een culturele partner niet goed loopt, nemen we daarmee contact op om gezamenlijk de verwachtingen en kritiek te kunnen managen. Als er op school zaken zijn die niet lopen naar verwachting, bespreken we mogelijke aanpassingen.

Evaluatie

In mei/juni vindt een evaluatiegesprek plaats, waarbij de volgende vragen aan bod komen:

- Kloppen visie en ambitie nog?
- Is de opbrengst in lijn van de verwachting?
- Hoe was de samenwerking met de partners?

Op basis van dit gesprek wordt het activiteitenplan voor volgend schooljaar besproken en in gang gezet.

Scholen spoor 2

Monitoring

We bouwen tijdens het jaar meerdere contactmomenten in.

In januari vinden monitoringsgesprekken plaats met het doel hen verder te helpen in hun ontwikkeling m.b.t. cultuureducatie. Verder monitoren we schriftelijk elk project binnen Cultuurtraject-basis. Blijkt dat er iets niet goed loopt, dan nemen we contact op om gezamenlijk de verwachtingen en kritiek te kunnen managen.

Evaluatie

In mei/juni vindt een evaluatiegesprek plaats, waarbij de volgende vragen aan bod komen:

- Kunnen we komen tot een visie en ambitie?
- Is de opbrengst in lijn van de verwachting?
- Hoe was de samenwerking met de partners?

Op basis van dit gesprek wordt het plan voor volgend schooljaar besproken en in gang gezet.

Culturele partners

Monitoring

We werken met korte vragenlijsten om de gang van zaken binnen de samenwerking met scholen te volgen. Als er aanleiding voor is, nemen instellingen zelf contact op met de penvoerder.

Evaluatie

Een keer per 1,5 jaar vindt een evaluatiegesprek plaats met een instelling. Ook tijdens andere bijeenkomsten met instellingen evalueren we uiteraard de voortgang m.b.t kansengelijkheid en kwaliteitsverbetering.

EVI 2.0

We hebben het voornemen om te gaan werken met EVI 2.0 als monitoring- en zelfevaluatie-instrument op het gebied van cultuureducatie voor scholen primair onderwijs. Dat is nu nog in de experimenteerfase, maar landelijke collega's en scholen zijn enthousiast over de inzichten die de analyses door een universiteit opleveren. In het voorjaar 2022 en 2024 zetten we EVI 2.0 in.

Planning

7.

Omschrijving	Datum
Start van deelname CmK 3 voor scholen en culturele partners met een netwerkbijeenkomst	Eind april 2021
Plaatsen beschrijving van activiteiten van de instellingen op de website voor Cultuurtraject-op-maat	April ieder schooljaar
Vaststellen Cultuurtraject-basis met de instellingen	April ieder schooljaar
Meerdere contactmomenten in het jaar met scholen uit spoor 2 en de penvoerder	
Ieder jaar een monitoringsgesprek van de penvoerder met de deelnemende scholen uit beide sporen	Winter ieder schooljaar
Ieder jaar een evaluatiegesprek, gekoppeld aan een voortgangsgesprek van de penvoerder met de deelnemende scholen uit beide sporen	Voorjaar ieder schooljaar
Evaluatiegesprekken met culturele partners ieder 1,5 jaar	2 keer in de hele periode
Kennisgroepen komen minimaal 3 keer per jaar bij elkaar	Ieder schooljaar
Initiëren kennisgroep cultuurprofessionals en ICC'ers	Najaar 2021
Kennisgroepen rondom een afgebakend onderwerp, zoals Online werken, komen zolang bij elkaar als nodig	
Bijwonen landelijke en provinciale netwerk/kennisdeling/studie-dagen door de penvoerder	Hele periode
In 2022 en 2024 is er een inspiratiedag voor alle betrokkenen; in de andere jaren een netwerk- en uitwisselingsbijeenkomst	Ieder schooljaar
Professionaliseringstrajecten binnen Leerplein inrichten en uitzetten	Voorjaar ieder schooljaar
Uitvoering van professionaliseringstrajecten	Ieder schooljaar
Inzet op de inhoudelijke vernieuwing van het curriculum	Start najaar 2021
Inzet op het voortgezet onderwijs binnen CmK 3	Voorjaar 2022

